C/2025/2125

4.4.2025 г.

Информация за пенсионни институции, осъществяващи дейност в областта на пенсионното осигуряване („трети стълб“) — покана за изразяване на интерес

(C/2025/2125)

На всички публични и частни организации, предлагащи допълнителни пенсионни услуги въз основа на доброволни вноски, се напомня за възможността, предоставена по член 12 от приложение VIII към Правилника за длъжностните лица на Европейския съюз, приет от Съвета на 22 март 2004 г., към Регламент (ЕО, Евратом) № 723/2004 (ОВ L 124, 27.4.2004 г., стр. 1), изменен с Регламент (ЕС, Евратом) № 1023/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 22 октомври 2013 г. (ОВ L 287, 29.10.2013 г., стр. 15—62).

В Правилника за длъжностните лица на Европейския съюз координацията на пенсионните права се основава на принципа на прехвърляне на пенсионни права.

В член 11, параграф 1 от приложение VIII към Правилника се посочва, че тези права могат да бъдат прехвърлени към пенсионната (ите) система (и), в която (които) са включени бившите служители, след като са започнали да упражняват нова професионална дейност, след прекратяването на служебното им правоотношение с институциите или агенциите на Съюза. Това прехвърляне към пенсионна схема в рамките на 1-ви и 2-ри стълб подлежи на условията, определени в приложимото законодателство.

Служителите, които приключват служебното си правоотношение с Европейския съюз, също имат възможност, в съответствие с член 12 от приложение VIII към Правилника за длъжностните лица, да поискат пенсионните им права да бъдат прехвърлени към частно застрахователно дружество или пенсионен фонд.

Това прехвърляне към частно застрахователно дружество или пенсионен фонд се извършва при спазване на условията, предвидени в Правилника за длъжностните лица на Европейския съюз, и по-специално на четирите условия (i — iv), изброени в член 12, параграф 1, буква б) от приложение VIII към Правилника за длъжностните лица:

i) *основната сума няма да бъде изплатена обратно;*

ii) *че не по-рано от навършването на 60 години и не по-късно от навършването на 66 години на лицето ще започне да се изплаща месечен доход (*);*

iii) *е предвидена възможност за вдовишка или за наследствена пенсия (**);*

iv) *прехвърлянето на друго осигурително дружество или на друг фонд ще бъде разрешено само в случай че този фонд изпълни условията, предвидени в подточки i), ii) и iii).*

(*) пожизнено ([1]) *(**) не е с нулева ставка* ([2])

Тъй като Правилникът за длъжностните лица на Европейския съюз е регламент, тези условия са задължителни и се прилагат пряко във всички държави членки, без да е необходимо приемането на национално законодателство за прилагането му. Не е възможна дерогация от него.

За да улесни бившите служители на ЕС да намерят орган, към който да бъдат прехвърлени пенсионните права, придобити, докато са били в служебни правоотношения с институциите на Европейския съюз, през 2008 г. Комисията публикува покана за изразяване на интерес. Въз основа на тази покана на разположение на бившите служители, които са заявили интерес да прехвърлят пенсионните си права, придобити по пенсионната схема на институциите на Европейския съюз, е предоставен списък с пенсионните институции, които са изразили интерес да предлагат на тези бивши служители договори за пенсионно-спестовни планове, отговарящи на горепосочените условия.

Комисията би искала да актуализира този списък, като добави към тези, които вече са включени в списъка, пенсионните институции, осъществяващи дейност на пазара, които биха проявили интерес да предлагат на бивши служители на ЕС договори за пенсионно-спестовни планове, отговарящи на горепосочените условия.

([1]) Анюитет.

([2]) Наследствена пенсия с нулева ставка, за която правоприемниците не получават никакви плащания, не отговаря на условие iii).

Европейската комисия приканва пенсионните институции, които желаят да бъдат включени в списъка да представят досие. Досието се състои от:

— официална декларация, с която се удостоверява, че пенсионната институция поема ангажимент, от една страна, да спазва четирите условия по подточки i) — iv), предвидени в член 12, параграф 1, буква б) от приложение VIII към Правилника за длъжностните лица на Европейския съюз за всички суми, представляващи пенсионни права, прехвърлени по тази линия, а от друга страна, да улеснява извършването на надзор от страна на компетентните в тази област органи на Европейския съюз;

— копие от лицензa, издаден от компетентния национален орган за финансов надзор, от който зависи пенсионната институция;

— копие от образец на договор, използван за изготвяне на еднолични договори, изрично предвидени за управлението във времето на сумите, прехвърлени съгласно член 12, параграф 1, буква б) от приложение VIII към Правилника за длъжностните лица на ЕС, като се посочват клаузите, потвърждаващи спазването на четирите условия, посочени в член 12, параграф 1, буква б) от приложение VIII към Правилника за длъжностните лица;

— точно описание на възможните условия, които се прилагат към местоживеенето на бившия служител (евентуално за правоприемници/наследници), които са валидни към момента на сключването на договора и/или на операциите по ликвидация.

Досието следва да бъде изпратено в електронна форма (сканирани документи, които не надвишават 1 MB) на следния адрес:

PMO-TFTOUT-ALLDEP-DEMANDES@ec.europa.eu

Искания за допълнителна информация следва да се изпращат на същия адрес.

Европейската комисия си запазва правото да следи за спазването на четирите условия по всяко време, като изиска съответните документи (напр. доказателство за месечни плащания) от подписалите договори бенефициери или от пенсионните фондове.

Приложение: копие от членове 11 и 12 от приложение VIII към Правилника за длъжностните лица на Европейския съюз.

ПРИЛОЖЕНИЕ

Членове 11 и 12 от приложение VIII към Правилника за длъжностните лица на Европейския съюз

Article 11

1. Длъжностно лице, чието служебно правоотношение със Съюза бъде прекратено, за да:

— постъпи на служба в държавна администрация или национална или международна организация, която е сключила споразумение със Съюза,

— упражнява професионална дейност като осигурено или самоосигуряващо се лице, по силата на която придобива пенсионни права по схема, чиито администриращи органи са сключили споразумение със Съюза,

има право актюерската равностойност на пенсионните му права, актуализирана към действителната дата на прехвърлянето, да бъде прехвърлена в пенсионния фонд на тази администрация или организация, или в пенсионния фонд, в който придобива пенсионни права във връзка с упражняваната от него професионална дейност като осигурено или самоосигуряващо се лице.

2. Длъжностно лице, което постъпи на служба за Съюза след:

— прекратяване на служебното му правоотношение с държавна администрация или национална или международна организация, или

или

— след като е упражнявало професионална дейност като осигурено или самоосигуряващо се лице;

след назначаването му като длъжностно лице, но преди да придобие право на пенсия по смисъла на член 77 от Правилника за персонала, може да поиска капиталовата стойност на придобитите от него пенсионни права, актуализирана към датата на реалния трансфер, да бъде прехвърлена на Съюза.

В този случай органът по назначаването на институцията на длъжностното лице, като взема предвид неговата основна заплата и възраст и обменния курс към датата на заявлението за прехвърляне, определя чрез общите разпоредби за изпълнение броя на годините служебен стаж, които ще му бъдат признати по пенсионната схема на Съюза по отношение на стажа от предишната му работа въз основа на прехвърления капитал, след приспадане на сума, представляваща ревалоризацията на капитала между датата на заявлението за прехвърляне и действителната дата на прехвърлянето.

Длъжностните лица могат да се ползват от този механизъм само по веднъж за всяка държава членка и за съответния пенсионен фонд.

3. Параграф 2 се прилага и спрямо длъжностно лице, което след период на командироване по смисъла на член 37, първа алинея, буква б), второ тире е било възстановено на длъжност, както и спрямо длъжностно лице, което е било възстановено след изтичането на период на отпуск по лични причини по член 40 от Правилника за персонала.

Article 12

1. Длъжностно лице на възраст под пенсионната, чието служебно правоотношение бъде прекратено по причина, различна от смърт или инвалидност, и което няма право на незабавна или отложена пенсия за осигурителен стаж, при прекратяване на служебното правоотношение има право:

а) ако прослуженото време е по-малко от година и лицето не се е възползвало от механизма по член 11, параграф 2 — на обезщетение при прекратяване на служебното правоотношение, равно на трикратния размер на сумата, удържана от основната му заплата за пенсионно осигуряване, след приспадане на сумите по членове 42 и 112 от Условията за работа на другите служители;

б) в останалите случаи — на обезщетенията, предвидени в член 11, параграф 1, или на прехвърляне на тяхната актюерска равностойност на частно застрахователно дружество или пенсионен фонд по негов избор, при условие че това дружество или фонд гарантира, че:

i) основната сума няма да бъде изплатена обратно;

ii) че не по-рано от навършването на 60 години и не по-късно от навършването на 66 години на лицето ще започне да се изплаща месечен доход (*);

iii) е предвидена възможност за вдовишка или за наследствена пенсия (**);

iv) прехвърлянето на друго осигурително дружество или на друг фонд ще бъде разрешено само в случай че този фонд изпълни условията, предвидени в подточки i), ii) и iii).

(*) пожизнено ([1]) (**) не е с нулева ставка ([2])

2. Чрез дерогация от параграф 1, буква б) длъжностните лица на възраст под пенсионната, които след постъпване на служба, с цел да придобият или запазят пенсионни права, са участвали в национална или частна осигурителна схема или пенсионен фонд по техен избор, отговарящи на изискванията по параграф 1, и чието служебно правоотношение бъде прекратено по причини, различни от смърт или инвалидност, без да имат право на незабавна или отложена пенсия за осигурителен стаж, при прекратяване на служебното си правоотношение имат право на обезщетение за прекратяване на служебното правоотношение, равно на актюерската стойност на придобитите пенсионни права за прослуженото в институциите време. В този случай плащанията, направени с цел придобиване или запазване на пенсионни права по националната осигурителна схема при прилагане на член 42 или член 112 от Условията за работа на другите служители, се приспадат от обезщетението при прекратяване на служебното правоотношение.

3. Ако служебното правоотношение на длъжностното лице е било прекратено поради уволнение, размерът на изплатеното обезщетението при прекратяване на служебното правоотношение или според случая — на прехвърлената актюерска равностойност, се определя в зависимост от решението по член 9, параграф 1, буква з) от приложение IX.

([1]) Анюитет.

([2]) Наследствена пенсия с нулева ставка, за която правоприемниците не получават никакви плащания, не отговаря на условие iii).